

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 24CoCsp/60/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119200664  
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119200664.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Eva Behranová v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: H. H., narodený XX.X.XXXX, bytom J. XXX/XX, R., o zaplatenie 301,02 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 40Csp/8/2019-102 zo dňa 17.6.2020, takto

### rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 52, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. v), § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 708 ods. 1, § 710 Obchodného zákonníka, § 2 písm. f), § 10 ods. 1 písm. a), b), c), § 11 ods. 1 písm. c), § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 255 ods. 1, Čl. 4, 16, 17 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že zmluvné strany uzavreli dňa 9.5.2014 Rámcovú zmluvu, Dodatok k Rámcovej zmluve, v zmysle ktorých sa právny predchodca žalobcu ako veriteľ zaviazal poskytovať platobné služby a platobné operácie (transakcie) na sporiacom účte s povoleným prečerpaním a prekročením za dojednanú cenu programu služieb Active Premium. Výšku možného povoleného prečerpania v zmysle úverového rámca nešpecifikoval tak v Dodatku, ako ani v Prílohe č. 1. V listinách predložených žalobcom nie je určito vyjadrená úroková sadzba prekročenia a poplatky účtované na ťarchu účtu. V prílohe č. 1 sa nachádza výlučne odkaz na aktuálny Sadzobník poplatkov Sberbank, pričom Príloha č. 1 nie je zmluvnými stranami podpísaná. Istina vo výške 301,02 eur predstavuje súhrn poplatkov za vedenie účtu, upomienok, poplatkov za výpisy z účtu a z úrokov priebežne účtovaných za neuhradenie poplatkov, konkr. poplatky za vedenie účtu v sume 5,99 eur neuhradené žalovaným spotrebiteľom v období od 1.4.2015 do 31.1.2018 celkovo 33 krát, čo predstavuje (5,99 eur x 33) 197,67 eur; dve upomienky neuhradené žalovaným po 10 eur zo dňa 6.7.2015 a zo dňa 12.8.2015 (10 eur x 2) 20 eur; poplatky za výpisy (od 30.4.2017) 3 x po 2 eur a 7 x 3 eur, spolu 27 eur, a z omeškania žalovaného z neuhradených poplatkov si žalobca uplatnil účtované úroky od 31.3.2015 do 31.1.2018 celkovo v sume 57,80 Eur. Žalobca si v žalobnom návrhu taktiež uplatnil úroky z neuhradených poplatkov, ktorých neuhradením žalovaný prečerpal zostatok na bežnom účte a ktoré priebežne vyčíslvoval vo výpisoch z účtu klienta. Úroky z poplatkov, ktorými žalovaný prečerpal bežný účet, žalobca v žalobe skutkovo špecifikoval výlučne odkazom na ustanovenie § 18

ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z výpisov z účtu žalovaného vyplýva, že ide o úroky za obdobie od 30.6.2015 (vtedy v sume 0,02 eur) do 31.1.2018 (v sume 6,87 eur), spolu 57,80 eur. Za obdobie od 1.3.2015 do 31.1.2018 pritom žalobca na predmetnom bežnom účte nevykonával žiadnu inú (kreditnú, transferovú) finančnú operáciu, ktorú by bolo možné považovať za službu spotrebiteľovi, okrem spomenutých debetných operácií týkajúcich sa poplatkov, upomienok v zmysle sadzobníka poplatkov a účtovaných úrokov. Žalovaný spotrebiteľ bežný osobný účet počas uvedeného obdobia 2 rokov a 11 mesiacov nepoužíval, nezadával žiadne finančné operácie žalobcovi na spracovanie. K poslednej kreditnej operácii vykonanej žalovaným na bežnom účte došlo dňa 25.2.2015 v sume 864,20 eur.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že žalobca zaťažil bežný účet žalovaného účtovaním poplatkov, ktoré neboli v Dodatku k zmluve o bežnom účte zo dňa 9.5.2014 výslovne uvedené a ktoré účtoval výlučne odkazom na aktuálne znenie Sadzobníka poplatkov a Všeobecné obchodné podmienky bez poskytovania protiplnenia, o ktorých znení žalovaný podpisom Dodatku vyhlásil, že ich prevzal a oboznámil sa s nimi. Súd prvej inštancie mal z doložených výpisov z účtu žalovaného preukázať, že účtovanie mesačného poplatku vo výške 5,99 eur za vedenie účtu nebolo nasledované protiplnením zo strany dodávateľa/žalobcu, keď tento za obdobie 2 rokov a 11 mesiacov nevykonával žiadnu inú finančnú operáciu, ktorá by bola službou pre žalovaného spotrebiteľa. Poplatky za vedenie účtu a poplatok za výpisy neboli výslovne dojednané v Dodatku k rámcovej zmluve zo dňa 9.5.2014. Predmetné listiny predstavujú formulárovú zmluvu, vopred pripravenú právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom služieb, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť vopred ovplyvniť. Súd prvej inštancie nemal preukázať, že došlo k skutočnému oboznámeniu, informovaniu spotrebiteľa so sadzobníkom poplatkov, keď tento netvorí technicky neoddeliteľnú súčasť zmluvy, a nie je žalovaným podpísaný. Súd prvej inštancie dospel tiež k právnemu záveru, že Dodatok ku zmluve o bežnom účte/rámcovej zmluve zo dňa 9.5.2014 neobsahuje obligatórne náležitosti tak, ako ich vyžadoval zákon o spotrebiteľských úveroch v čase vzniku zmluvného vzťahu v § 10 ods. 1, t. j. úrokovú sadzbu a výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom. Poplatky uplatnené v žalobe sú v zmluve a v Dodatku k rámcovej zmluve vymedzené odkazom na inú listinu, čo nepredstavuje dostatočne určité vymedzenie výšky poplatkov tak, ako to zákonodarca vymedzil v ustanovení § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho sa pri porušení tejto povinnosti považuje zmluvný vzťah za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalobný návrh žalobcu spočíval výlučne v uplatňovaní si úrokov, rôznych poplatkov a upomienok, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

5. Súd prvej inštancie plne úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže sa žalovaný pojednávania nezúčastnil a neuplatnil si nárok na náhradu trov konania ani v písomných podaniach.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h), f) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že z výkladu súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento nerozlišoval inštitút povoleného prečerpania ako inštitút, ktorý si môžu strany dohodnúť a inštitút prekročenia, ktorý je upravený priamo v zákone. Možno preto zhrnúť, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje ustanoveniami: Zmluvy o bežnom účte v spojení s Všeobecnými obchodnými podmienkami banky, Sadzobníkom poplatkov, na ktoré Zmluva o bežnom účte odkazuje a s ktorými sa žalovaný podľa svojho vyhlásenia v Zmluve o bežnom účte v celom rozsahu oboznámil; Dodatkom ku zmluve o bežnom účte v spojení s Prílohou č. 1; Zákona č. 129/2010 Z. z. - konkrétne ustanovenia o Prekročení. V zmysle bodu 1.1 VOP: Prekročenie je automaticky vykonané prečerpanie, pri ktorom Banka umožňuje Klientovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho Bežného účtu vedeného Bankou alebo nad rámec disponibilného zostatku úverového rámca. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ako vyplýva z vyššie uvedeného, dotknuté ustanovenie Všeobecných obchodných podmienok žalobcu iba reflektuje ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Na základe uvedeného sa teda v danom prípade nejedná o špecifickú zmluvnú podmienku alebo princíp zavedený žalobcom, nakoľko sa opiera o právnú úpravu citovanú vyššie a preto nie je daná ani jej neprijateľnosť. Úročenie Prekročenia riadnym úrokom vychádza z ust. § 2 písm. f) a § 18 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Sadzba úroku platná pre prekročenie vyplýva z bodu 2.1. zmluvy o účte. z bodu 1.6. Dodatku k zmluve. v spojení s Prílohou č. 1 Dodatku a v spojení s príslušnými ustanoveniami VOP. Úročenie prekročenia úrokom z omeškania vychádza z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca poukazuje na to,

že uplatnený úrok 17,9 % ročne si uplatnil zo sumy 301,02 eur odo dňa nasledujúceho po podaní žaloby a to z titulu prekročenia, dokonca v nižšej výške, než mu pôvodne vyplýval nárok naň. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, dotknuté ustanovenia zmluvy a Všeobecných obchodných podmienok žalobcu iba reflektujú ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán o bežnom účte. Úrok z prekročenej čiastky po dobu nepovoleného prečerpania je teda odplatom, ktorú klient platí banke za čerpanie prostriedkov poskytnutých bankou nad rámec zostatku na účte klienta. Klient preštudovanie zmluvnej dokumentácie a súhlas s ňou potvrdil svojim podpisom na zmluve, t. j. preukázateľne sa oboznámil so zmluvnou dokumentáciou upravujúcou daný zmluvný vzťah. Záväzok zo zmluvy prevzal ako dospelá osoba plne spôsobilá na právne úkony, preto nie je dôvod spochybňovať, že k dohode pristúpil so všetkou vážnosťou a zodpovednosťou. Ak aj z hľadiska formy je právny úkon uzavretý prostredníctvom formulárovej predtlačky, takýto spôsob uzatvárania zmluvy nie je právom zakázaný a samotné použitie formulára nemôže automaticky znamenať, že spotrebiteľ sa s jeho obsahom neoboznámil alebo s jeho obsahom nesúhlasil, keď súhlas s údajmi a dohodami uvedenými v predtlačke osobne potvrdil svojim podpisom. VOP/OP/sadzobník sú súčasťou úverovej zmluvy a klienta zaväzujú, aj pokiaľ ich klient nepodpísal. Ohľadom nároku žalobcu na účtovanie poplatkov žalobca poukazuje na úpravu v Sadzobníku poplatkov. Nárok na poplatky, ich splatnosť a zmeny boli upravené vo VOP. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu.

7. K odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že v celom rozsahu sa pridružuje všetkým svojich pôvodných vyjadrení v predmetnej veci. So žalobcom nikdy žiadnu zmluvu o zriadení alebo vedení osobného účtu, ani inú možnú zmluvu neuzatvoril, nikdy žalobcovi neposkytol žiaden súhlas so spracovávaním a vedením akéhokoľvek účtu zriadeného na svoju osobu, ani som žalobcovi nikdy neposkytol súhlas so spracovaním a manipuláciou s osobnými údajmi, z čoho je okrem iného zrejmé, že žalobca svojim konaním hrubo porušil príslušné ustanovenia zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Údajný dlh vedený spoločnosťou Sberbank Slovensko, a.s. a rovnako Prima banka Slovensko, a.s. evidentne vznikol bez jeho vedomia a zapríčinenia, z dôvodu porušenia Všeobecných obchodných podmienok oboch uvedených spoločností. Trvá na pôvodnom tvrdení, že mu nikdy neboli žiadnym spôsobom poskytnuté ani nijako doručené listiny a dokumenty, za ktoré si žalobca a rovnako spoločnosť Sberbank Slovensko, a. s. účtovali poplatky, ktoré boli uvedené v súhrne transakcií, ktorý žalobca priložil k predmetnej žalobe o zaplatenie. Z tohto dôvodu má za to, že spolplatenie týchto nikdy a nijakým spôsobom nevykonaných úkonov je len snahou spoločnosti o umelé navyšovanie svojho zisku na trovy jeho osoby. V minulosti exekučne riešená pohľadávka žalobcu voči jeho osobe bola ním skutočne a riadne uhradená a preto má za to, že žalobca nemal žiadny dôvod, ani právo na jej ďalšie vymáhanie. Žalobca nemá žiaden právny, ani morálny nárok na úhradu ním umelo vytvorenej a umelo navyšovanej pohľadávky a z tohto dôvodu žiada súd, aby predmetnú žalobu voči jeho osobe v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú.

8. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že tvrdenie žalovaného, že žalobca v tomto konaní neoprávnene vymáha nárok, keďže už bol v minulosti riadne uhradený na základe vedeného exekučného konania, je nepravdivé. Žalobca si v konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá vznikla z titulu prekročenia na osobnom účte žalovaného a nijako nesúvisí s konaním, v ktorom sa mala vymáhať pohľadávka z titulu nesplateného úveru poskytnutého právny predchodcom žalobcu.

9. K vyjadreniu žalobcu k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že trvá na skorších vyjadreniach a odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (aktuálne § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového

poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 301,02 eur s úrokom vo výške 17,9 % ročne zo sumy 301,02 eur od 26.1.2019 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 301,02 eur od 26.1.2019 do zaplatenia. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a právne správne posúdil žalobcov nárok.

12. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na názore, že žalobcom uplatnené poplatky neboli dohodnuté v Dodatku k zmluve o bežnom účte zo dňa 9.5.2014, žalobca si ich účtoval výlučne odkazom na aktuálne znenie Sadzobníka poplatkov a Všeobecné obchodné podmienky bez poskytovania protiplnenia, o ktorých žalovaný podpisom Dodatku k zmluve o bežnom účte zo dňa 9.5.2014 vyhlásil, že ich prevzal a oboznámil sa s nimi. Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že Dodatok k zmluve o bežnom účte zo dňa 9.5.2014 neobsahuje obligatórne náležitosti, a to výšku možného povoleného prečerpania úverového rámca a úrokovú sadzbu a výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom, v dôsledku čoho sa považuje zmluvný vzťah za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalobca si žalobou uplatnil výlučne úroky, rôzne poplatky a upomienky, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

13. Zo žaloby, ako aj z jej doplnenia na výzvu súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa domáha zaplatenia dlhu za obdobie počas trvania nepovoleného prečerpania do podania žaloby vo výške 301,02 eur (predstavujúceho rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného počas trvania nepovoleného prečerpania po odpočítaní úhrady žalovaného).

14. Podľa § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) na účely tohto zákona sa rozumie prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

15. Podľa bodu 1.1 Všeobecných obchodných podmienok prekročenie je automaticky vykonané prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje klientovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho bežného účtu vedeného bankou alebo nad rámec disponibilného zostatku úverového rámca.

16. Podľa § 1 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 9 ods. 6, 7 a 8, § 11, § 18, § 20, § 21 a § 23, § 25 až § 27.

17. V prejednávanej veci súd prvej inštancie skúmal zmluvu v znení dodatku, na základe ktorej právny predchodca žalobcu pre žalovaného zriadil a viedol bežný účet, z pohľadu náležitostí, ktoré má zmluva obsahovať podľa ustanovení § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka a ustanovení § 9 ods. 1 písm. g), f) a § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetom sporu bol ale nárok žalobcu vyplývajúci z tzv. „prekročenia“, teda automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca (§ 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch) a nie nárok vyplývajúci z povoleného prečerpania (§ 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch) tak, ako ho posúdil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie mal správne posúdiť nárok žalobcu z hľadiska inštitútu tzv. prekročenia (automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca), na ktoré sa vzťahujú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch len v obmedzenej miere (§ 1 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Predovšetkým sa na tzv. prekročenie nevzťahuje ustanovenie § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch (absencia výšky úverového rámca a úrokovvej sadzby spotrebiteľského úveru) aplikujúc ustanovenie § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré súd prvej inštancie nedôvodne aplikoval. V tejto súvislosti odvolací súd aj poukazuje na ustanovenie § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého ustanovenia má veriteľ osobitnú informačnú

povinnosť vo vzťahu k spotrebiteľovi (v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu) o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, ako aj sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za prekročenie. Odvolacia námietka žalobcu o nerozlišovaní zmluvného vzťahu medzi stranami uzavretím rámcovej zmluvy v znení dodatku, obsahom ktorej bola zmluva o zriadení bežného účtu, povoleného prečerpania i prekročenia, predstavujúceho automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca, na ktoré sa vzťahuje osobitný právny režim podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, vrátane právnej regulácie postupu veriteľa vo vzťahu k úrokovej sadzbe, ako i poplatkom, bola tak dôvodná.

18. Hoci súd prvej inštancie kvalifikoval ustanovenia o poplatkoch vo Všeobecných obchodných podmienkach a Sadzobníku poplatkov ako zmluvné ustanovenia, ktoré neboli individuálne dojednané, neaplikoval ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ďalej ani žiadnym spôsobom nehodnotil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ako hlavný identifikačný znak zmluvného ustanovenia, predstavujúceho neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka obsahuje negatívnu definíciu individuálnych zmluvných dojednaní, ktorý pojem je však uvedený v ustanovení § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka o zákaze neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Neprijateľnú zmluvnú podmienku preto nedefinuje len jej individuálne nedojednanie, ale značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Uvedené je potom potrebné odlíšiť od následkov absencie podpisu na listinách, avšak v posudzovanej veci bol predmetom sporu nárok z tzv. prekročenia (automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca). V tejto súvislosti odvolací súd tak dáva do pozornosti, že podľa ustanovenia § 1 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch sa ustanovenie § 9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch nevzťahovalo na tzv. prekročenie (automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca).

21. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia tak nebol zřejmý dôvod aplikácie ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch vzťahujúceho sa na povolené prečerpanie, ako ani aplikácia ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, ako dôvod nepriznania poplatkov a úrokov. Rovnako bola nesprávnou aj aplikácia ustanovenia § 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 28.9.2011, keď rámcová zmluva v znení dodatku boli uzatvorené dňa 9.5.2014, kedy už ustanovenie § 2 uvedeného zákona obsahovalo iné znenie.

22. Žalovaná suma mala predstavovať rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi vykonanými na bežnom účte žalovaného počas trvania nepovoleného prečerpania do podania žaloby. Žaloba bola však zamietnutá s poukazom na skutočnosť, že zmluvný vzťah je bezúročný a bez poplatkov, teda žalobu spočívajúca výlučne v uplatňovaní si úrokov a poplatkov považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú, a to bez posúdenia a označenia relevantného obdobia trvania nepovoleného prečerpania. Pozornosti odvolacieho súdu neunikol ani rozpor odôvodnenia napadnutého rozsudku v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie, keď v odseku 8. odôvodnenia sú uvedené sumy poplatkov 203,66 eur, 20 eur a 27 eur a v odseku 25. odôvodnenia sú uvedené sumy poplatkov 197,67 eur, 20 eur a 27 eur. Tiež výpočet uplatňovaných úrokov v sume 57,80 eur z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, keďže v ňom nie je uvedená ani suma, z ktorej sú uplatňované a ani ich výška.

23. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu tak odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že aplikoval nesprávnu právnu normu (t. j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú). V nadväznosti na to ďalej súd prvej inštancie nesprávne vytvoril skutkový základ, keď chybné vyhodnotil vykonané dôkazy, pričom stav predpokladaný hypotézou ním aplikovaných noriem nebol daný. Súd prvej inštancie tým, že vec nesprávne právne posúdil a svoje rozhodnutie neodôvodnil vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu, nedal odpoveď

na opodstatnenie svojho postupu, na základe ktorého kvalifikoval nárok uplatňovaný žalobcom ako neopodstatnený. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci a vád v skutkových zisteniach súd prvej inštancie vôbec nevedol žiadne dokazovanie ohľadne výšky uplatnenej pohľadávky.

24. Podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

25. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

26. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka konania) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenia sa totiž chápu aj z hľadiska práv účastníka konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a tieto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže

obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

27. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak nezodpovedá uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Postráda totiž argumentačný základ, ozrejmuje nedôvodnosť uplatňovaného nároku z tzv. prekročenia (automaticky vykonaného prečerpania nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca).

28. Odvolací súd sa stotožnil s podstatou odvolacej argumentácie žalobcu, a preto z vyššie uvedených dôvodov podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b), c) Civilného sporového poriadku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní vychádzať zo žalobou vymedzeného predmetu sporu nepovoleného prečerpania, predstavujúceho tzv. prekročenie ako automaticky vykonané prečerpanie nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte alebo disponibilného zostatku úverového rámca, opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu, súc pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku), po zohľadnení skutočnosti, že na predmetný záväzkový vzťah sa vzťahujú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch len v obmedzenom rozsahu. Je tiež potrebné dôsledne sa oboznámiť so skutkovými tvrdeniami žalobcu ohľadne uplatneného nároku v žalobe a v doplneniach žaloby, s listinnými dôkazmi predloženými stranami, ozrejmiť z čoho žalobcom uplatnený nárok pozostáva, t. j. bezpečne zistiť jednotlivé dielčie nároky (poplatky v rozpise jednotlivo, úrok, úrok z omeškania), z ktorých pozostáva žalobcom uplatnená suma s príslušenstvom, či nie sú v rozpore s predpismi týkajúcimi sa na ochranu spotrebiteľa. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení, t. j. adekvátne jeho regulovanej právnej úprave (rozlišujúc zmluvu o bežnom účte, zmluvu o spotrebiteľskom úvere, zmluvu o povolenom prečerpaní a tzv. prekročenie) a potom vo veci znova rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku odôvodniť.

30. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).